

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Lublinie

LLU.411.2.4.2024

**Pan
Rafał Langiewicz
Prezes Zarządu
Lubelskiego Regionalnego Funduszu Rozwoju
Spółka z o.o.**

ul. Artura Grottgera 2/14
20-029 Lublin

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

zmienione zgodnie z treścią uchwały nr KPK-KPO.441.38.2025 Zespołu Orzekającego Komisji
Rozstrzygającej w Najwyższej Izbie Kontroli z dnia 4 marca 2024 r.

Kontrola nr I/24/002 – Wybrane aspekty funkcjonowania spółek z udziałem Województwa Lubelskiego
oraz sprawowania nad nimi nadzoru właścicielskiego

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Lubelski Regionalny Fundusz Rozwoju Sp. z o.o. (dalej: LRFR lub Spółka) ¹ , ul. Artura Grottgera 2/14, 20-029 Lublin.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Prezesem Zarządu Spółki jest Rafał Langiewicz od 1 czerwca 2021 r. ² (dalej: Prezes Zarządu).
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Działalność spółki i jej efekty. 2. Ustalanie i wypłacanie wynagrodzeń członków zarządu i rady nadzorczej.
Okres objęty kontrolą	Lata 2021-2024 (do 16 grudnia), z uwzględnieniem zdarzeń z okresu wcześniejszego, jeżeli miały istotny wpływ na zagadnienia objęte kontrolą NIK.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Lublinie
Kontroler	Katarzyna Zglińska, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do przeprowadzenia kontroli nr LLU/125/2024 z 30 września 2024 r. oraz nr LLU/163/2024 z 20 grudnia 2024 r. (akta kontroli tom I str. 2, 301, 322, tom II str. 64)

II. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W latach 2021–2024 (do 16 grudnia) Spółka prowadziła działalność zgodnie z przedmiotem działalności, który był spójny z zapisami umowy powierzenia realizacji zadania publicznego przez Województwo Lubelskie⁵ i z umową Spółki oraz danymi zawartymi w KRS. LRFR posiadał strategię rozwoju oraz wskaźniki, pozwalające na pomiar realizacji celów działalności. Spółka jedynie w pierwszym (niepełnym) roku funkcjonowania 2021 r. wykazała stratę, ze względu na rozpoczęcie działalności. W latach 2022-2023 osiągała rosnący zysk, wynikający z zarządzania środkami finansowymi głównie przeznaczonymi na pożyczki. W okresie objętym kontrolą Spółka prawidłowo zawierała i realizowała umowy służące bieżącej działalności LRFR oraz udzielała pożyczek odbiorcom zewnętrznym, tj. mikro, małym i średnim przedsiębiorstwom⁶.

Zgromadzenie Wspólników⁷ ustaliło wynagrodzenia członków Zarządu (stałe) i Rady Nadzorczej⁸ stosownie do przepisów ustawy z dnia 9 czerwca 2016 r. o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami⁹. Nieprawidłowe było jednak nieustalenie przez ZW zasad umożliwiających przyznanie członkowi Zarządu wynagrodzenia zmiennego za lata 2021-2022, a także nieustalenie zasad udostępniania członkowi Zarządu urządzeń technicznych oraz zasobów stanowiących mienie Spółki. Niezgodnie z art. 7 ustawy o wynagrodzeniach

¹ Data rejestracji w Krajowym Rejestrze Sądowym (dalej: KRS) – 15 lipca 2021 r.

² Uchwała nr 6 Rady Nadzorczej z 26 maja 2021 r. w sprawie powołania Prezesa LRFR w organizacji.

³ Dz. U. z 2022 r. poz. 623 (dalej: ustawa o NIK).

⁴ Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku, gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej, ani dla negatywnej stosuje się ocenę w formie opisowej.

⁵ Umowa nr 2601/OP/CP/21 z 3 listopada 2021 r. (dalej: umowa powierzenia).

⁶ Dalej: MŚP.

⁷ Dalej: ZW.

⁸ Dalej: RN.

⁹ Dz. U. z 2020 r. poz. 1907, ze zm. (dalej: ustawa o wynagrodzeniach w spółkach).

w spółkach, ZW ustaliło również warunki do przyznania odprawy dla członka Zarządu. Wynagrodzenie stałe i zmienne za 2023 r. Prezesa Zarządu oraz wynagrodzenie członków RN naliczono i wypłacono w wysokości określonej przez ZW, z uwzględnieniem przepisów ustaw okołobudżetowych¹⁰. Jedynie wynagrodzenie wiceprzewodniczącego RN za jeden miesiąc, w którym rozpoczął on pełnienie swojej funkcji, zostało wypłacone w zawyżonej kwocie, jako że wykonywał on swoje zadania przez niepełny miesiąc.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

OBSZAR 1. Działalność spółki i jej efekty.

Opis stanu faktycznego

1.1. LRFR został utworzony w celu prowadzenia działalności obejmującej wspieranie i promowanie rozwoju Województwa Lubelskiego (dalej: WL) poprzez wprowadzenie na rynek regionalny instrumentów finansowych asygnowanych na realizację celów polityki rozwoju WL, w tym kreowanie aktywności podmiotów gospodarczych. WL było jedynym współnikiem i wniosło wkład pieniężny w wysokości 3 500 000 zł. Sejmik WL uchwałą z 21 grudnia 2020 r.¹¹ wyraził zgodę na utworzenie Spółki. Zarząd WL uchwałą z 20 kwietnia 2021 r.¹² utworzył Spółkę i przyjął projekt jej umowy.

Przedmiotem działalności, zgodnie z umową Spółki, były:

- pozostała finansowa działalność usługowa, gdzie indziej niesklasyfikowana, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych (PKD 64.99.Z);
- pozostałe formy udzielania kredytów (PKD 64.92.Z);
- pozostała działalność wspomagająca usługi finansowe, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych (66.19.Z);
- pozostała działalność wspomagająca prowadzenie działalności gospodarczej, gdzie indziej niesklasyfikowana (PKD.82.99.Z);
- pozostałe pośrednictwo pieniężne (PKD 64.19.Z);
- pozostałe pozaszkolne formy edukacji, gdzie indziej niesklasyfikowane (PKD 85.59.B);
- pozostałe doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania (PKD 70.22.Z);
- działalność rachunkowo-księgową, doradztwo podatkowe (PKD 69.20.Z).

(akta kontroli tom I str. 11-28)

W dniu 3 listopada 2021 r. WL zawarło z LRFR umowę powierzenia nr 2601/OP/CP/21, której przedmiotem, określonym w § 2 ust. 1, było powierzenie LRFR realizacji zadania własnego, polegającego na świadczeniu usług publicznych w sferze użyteczności publicznej w celu zaspokajania zbiorowych potrzeb regionu i społeczeństwa poprzez udostępnianie wsparcia w formie zwrotnych instrumentów finansowych finansowanych środkami pochodzącymi z realizacji Strategii wyjścia. Umowa powierzenia została zawarta na okres dziesięciu lat, liczonych od daty jej

¹⁰ Art. 15 ustawy z dnia 19 listopada 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2021 (Dz. U. poz. 2400, ze zm.); art. 11 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2022 (Dz. U. poz. 2445, ze zm.); art. 11 ustawy z dnia 1 grudnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2023 (Dz. U. poz. 2666, ze zm.); art. 1 ustawy z dnia 16 stycznia 2024 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2024 (Dz. U. poz. 123, ze zm.). Dalej: ustawy okołobudżetowe.

¹¹ Uchwała Sejmiku WL nr XXII/354/2020 w sprawie wyrażenia zgody na utworzenie Spółki pod firmą Lubelski Regionalny Fundusz Rozwoju spółka z ograniczoną odpowiedzialnością.

¹² Uchwała Zarządu WL nr CCLV/4549/2021 w sprawie utworzenia Spółki pod firmą: Lubelski Regionalny Fundusz Rozwoju spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Lublinie.

podpisania, z zastrzeżeniem tych postanowień, które ze względu na swój cel będą obowiązywać również po zakończeniu obowiązywania umowy powierzenia.

Na mocy postanowień § 2 ust. 2 lit. e) umowy powierzenia LRFR zobowiązany był do opracowania projektu „Strategii Inwestycyjnej dla środków finansowych zwróconych z instrumentów finansowych w ramach RPO WL¹³” (dalej: Strategia Inwestycyjna), przedstawiającej kierunki, cele, zasady, oraz obszary wsparcia poprzez zaangażowanie środków finansowych będących źródłem finansowania zwrotnych instrumentów finansowych. Zgodnie z § 6 ust. 1 umowy powierzenia Strategia Inwestycyjna miała określać zasady udzielania wsparcia w formie instrumentów finansowych i wprowadzona została jako załącznik nr 1 do umowy powierzenia (aneksem nr 1/2021 z 8 grudnia 2021 r.). W okresie objętym kontrolą umowa powierzenia była aneksowana 11-krotnie, a jej zmiany dotyczyły głównie uaktualnienia harmonogramów przekazywania środków do LRFR.

(akta kontroli tom I str. 401-511)

Przedmiot działalności LRFR był spójny z zapisami umowy powierzenia i zgodny z umową Spółki oraz danymi zawartymi w KRS, za wyjątkiem przypadku wprowadzenia do umowy powierzenia rozszerzonej listy odbiorców ostatecznych, w zakresie której nie dokonano zmian w umowie Spółki. Prezes Zarządu wyjaśnił, że cel wskazany w § 4 ust. 1 umowy Spółki ma charakter ogólny i ramowy. LRFR jest spółką celową, której wszystkie udziały reprezentowane są przez jeden podmiot, tj. Województwo Lubelskie. Możliwym zatem było doprecyzowanie m.in.: celu, poprzez zawarcie 26 kwietnia 2024 r. aneksu nr 4 do umowy powierzenia, który został podpisany z jedynym współnikiem Spółki, tj. Województwem Lubelskim. Zarząd Spółki nie był podmiotem adekwatnym do działań w zakresie zmian umowy Spółki (art. 255 par. 1 Ksh), zaś zakres działań określała i doprecyzowała umowa powierzenia wraz z załącznikami.

(akta kontroli tom I str. 12-28, 327-330, 339-343, 354-356, 369-371, 401-511, 518-532, tom II str. 10-11, 41)

W okresie objętym kontrolą dokonano dwóch zmian w KRS. Dotyczyły one:

- wskazania adresu strony internetowej oraz poczty elektronicznej LRFR oraz wprowadzenia w ramach Spółki oddziałów w: Białej Podlaskiej, Chełmie i Zamościu (wniosek o zmianę w KRS z 20 grudnia 2021 r.);
- wykreślenia poprzedniego oraz powołania nowego Wiceprzewodniczącego RN¹⁴ (wniosek o zmianę w KRS z 31 maja 2023 r.).

(akta kontroli tom I str. 68-69, 174-180, 323, 326, 338)

Spółka przestrzegała ustawowych ograniczeń prowadzenia działalności gospodarczej.

(akta kontroli tom I str. 518-532, 613-632 – plik: 1)

Zgodnie z art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości¹⁵, LRFR w odniesieniu do lat sprawozdawczych 2022¹⁶ i 2023¹⁷ realizował obowiązek rocznego składania do KRS: sprawozdania z działalności, rocznego sprawozdania finansowego, uchwały o zatwierdzeniu rocznego sprawozdania finansowego oraz uchwały o podziale zysku lub pokryciu straty - w ciągu 15 dni od dnia zatwierdzenia rocznego sprawozdania finansowego. Natomiast za 2021 r. Spółka skorzystała

¹³ Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego (dalej: RPO WL).

¹⁴ Uchwała ZW w sprawie wyboru Wiceprzewodniczącego RN nr 7/2023 RN z 24 maja 2023 r.

¹⁵ Dz. U. z 2023 r. poz. 120, ze zm. (dalej: ustawa o rachunkowości).

¹⁶ Uchwała ZW nr 2/2023 w sprawie zatwierdzenia rocznego sprawozdania finansowego z 26 czerwca 2023 r. Data dodania do KRS: 5 lipca 2023 r.

¹⁷ Uchwała ZW nr 3/2024 w sprawie zatwierdzenia rocznego sprawozdania finansowego z 25 kwietnia 2024 r. Data dodania do KRS: 7 maja 2024 r.

z rozwiązania, wskazanego w § 3 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 31 marca 2020 r. w sprawie określenia innych terminów wypełniania obowiązków w zakresie ewidencji oraz w zakresie sporządzenia, zatwierdzenia, udostępnienia i przekazania do właściwego rejestru, jednostki lub organu sprawozdań lub informacji¹⁸, tj. terminu wydłużonego na zatwierdzenie sprawozdania o trzy miesiące.

(akta kontroli tom I str. 327-337, 339-385)

1.2. Strategia rozwoju realizowana była w Spółce na podstawie wieloletnich planów finansowych, planów rzeczowo-finansowych oraz rocznych planów działania. Prezes Zarządu wyjaśnił, że strategia rozwoju realizowana była w formie strategii inwestycyjnej w ramach umowy powierzenia.

(akta kontroli tom I str. 12-28, 110-170, 203, 401-511)

W § 4 umowy Spółki, jako cel działalności LRFR, wskazano zarządzanie środkami finansowymi w obszarze wsparcia rozwoju mikro, małych i średnich przedsiębiorstw, w szczególności poprzez ułatwienie im dostępu do finansowania.

W definicję tą wpisała się Strategia Inwestycyjna do roku 2031¹⁹, która uszczegóławiała cel rozwoju Spółki, tj. kontynuowanie kierunków działań i wsparcie WL w realizacji Strategii Rozwoju WL, poprzez budowanie regionalnego ośrodka finansowego, dającego możliwość rozwoju przedsiębiorstwom i podejmowania aktywności zawodowej w formie mikro, małych i średnich przedsiębiorstw na terenie Lubelszczyzny, poprzez oferowanie tym podmiotom zwrotnej pomocy finansowej w postaci udzielania pożyczek, poręczeń czy gwarancji.

Działalność Spółki, oprócz rozwiązań finansowych, zakładała również prowadzenie działalności edukacyjnej, w tym zapewnienie odpowiedniego poziomu wiedzy merytorycznej z zakresu prowadzenia działalności gospodarczej, w celu stworzenia przedsiębiorcom możliwości konfrontacji wyobrażeń o prowadzeniu własnej firmy z rzeczywistością, przekazanie pakietu informacji z tematyki marketingu, promocji i obsługi finansowo-prawnej przedsiębiorstw.

Cele oraz mierniki realizacji Strategii Inwestycyjnej bezpośrednio miały być zależne od wytycznych określonych w poszczególnych programach, będących źródłem zarządzanych przez LRFR środków finansowych oraz kierunków polityki regionalnej realizowanej przez Zarząd WL. Podstawowym miernikiem realizacji celów Strategii Inwestycyjnej w zakresie środków otrzymanych w ramach Polityki wyjścia z instrumentów inżynierii finansowej w ramach RPO WL na lata 2007-2013 oraz 2014-2020²⁰ był poziom zaangażowania w instrumenty finansowe środków zarządzanych przez LRFR.

W celu realizacji działań związanych z rozwojem WL Spółka w okresie lat 2021-2027 miała otrzymać środki finansowe w szacowanej wysokości 154 325 260,04 zł. Na wartość ostatecznej kwoty oraz harmonogram przekazywanych środków wpływ miały mieć m.in. warunki związane z zakończeniem umów z ostatecznymi odbiorcami zawartymi przez pośredników finansowych.

W przypadku istotnej zmiany harmonogramu przekazywanych środków (za istotną Spółka przyjęła odchylenie powyżej 20% w skali roku), Zarząd WL mógł wyrazić zgodę na odstępianie od przedstawionych w Strategii Inwestycyjnej podstawowych mierników realizacji celów. Takie działania miały na celu utrzymanie płynności finansowej Spółki na bezpiecznych poziomach, gwarantujących realizację umowy

¹⁸ Dz. U. z 2023 r. poz. 1585.

¹⁹ Załącznik nr 1 do umowy powierzenia.

²⁰ Strategia wyjścia z instrumentów finansowych w ramach RPO WL na lata 2014-2020, została wprowadzona do Strategii Inwestycyjnej uchwałą Zarządu WL nr DXXXII/9407/2023 z 20 grudnia 2023 r.

w całym jej okresie obowiązywania.

(akta kontroli tom I str. 110-170, 401-511, 518-532, tom II str. 55-63 – plik: 7-15)

Dodatkowo LRFR był odpowiedzialny za opracowanie i stosowanie procedur, mających na celu zapewnienie bezpieczeństwa zarządzanym kapitałem.

Podstawowym wskaźnikiem określającym poziom bezpieczeństwa zarządzanego kapitału był tzw. współczynnik stratowości (tj. straty), który przedstawiał relację wartości instrumentów finansowych straconych do wartości udzielonych instrumentów finansowych ogółem. Parametr ten ustalono na poziomie 15% w skali roku, a kontrola jego wartości prowadzona była w oparciu o zapisy umowy powierzenia. Wartość była określana odrębnie dla środków finansowych pozyskiwanych w ramach odmiennych źródeł finansowania, w tym realizowanych strategii wyjścia. W przypadku przekroczenia dopuszczalnego pułapu utraty środków zarządzanych, LRFR pokrywał ze środków własnych powstałą różnicę pomiędzy faktyczną utratą środków zarządzanych, a dopuszczalnym pułapem utraty środków zarządzanych i był zobowiązany do ich przekazania w terminie wskazanym przez WL.

Miesięczna weryfikacja współczynnika stratowości miała na celu zwiększenie bezpieczeństwa zarządzonych środków oraz wpływała na stabilność sytuacji ekonomicznej LRFR. Wysokość dopuszczalnego wskaźnika, obowiązująca dla środków przekazanych w zarządzanie LRFR została ustalona w oparciu o dopuszczalny pułap obowiązujący dla pośredników finansowych, zarządzających środkami inżynierii finansowej w ramach RPO WL 2007-2013.

W okresie objętym kontrolą wskaźnik stratowości wynosił 0%, tj. nie wystąpiły zdarzenia, w ramach których utracono by zarządzane środki (w tym udokumentowano by ich nieściągalność; nastąpiłby ubytek kapitału w związku z wystąpieniem ujemnych stóp procentowych).

(akta kontroli tom I str. 110-170, tom II str. 55-63 – plik: 7-15)

Cele określone w Strategii inwestycyjnej nie zakładały realizacji planów inwestycyjnych związanych bezpośrednio z działalnością Spółki.

(akta kontroli tom I str. 110-170, 290, tom II str. 55-63 – plik: 7-15)

Podstawowym miernikiem realizacji celów Strategii Inwestycyjnej w zakresie środków otrzymanych w ramach Polityki wyjścia z instrumentów inżynierii finansowej w ramach RPO WL na lata 2007-2013 oraz 2014-2020, była osiągnięta procentowa wartość minimalna zaangażowania, określona na poziomie:

- 50% wartości środków zarządzanych dla 2022 r.,
- 60% wartości środków zarządzanych dla 2023 r.,
- 70% wartości środków zarządzanych dla 2024 r.,
- 75% wartości środków zarządzanych dla każdego kolejnego roku.

Wskazany miernik w latach 2022-2024 (stan na 31 października 2024 r.) został dla zarządzanych środków finansowych z perspektywy lat 2007-2013 osiągnięty na poziomie odpowiednio: 103,44%; 89,42% i 79,25%, natomiast w latach 2023-2024 (stan na 31 października 2024 r.) dla zarządzanych środków finansowych z perspektywy lat 2014-2020 został osiągnięty na poziomie odpowiednio: 118,05% i 78,41%.

(akta kontroli tom I str. 110-170, tom II str. 55-63 – plik: 5, 7-15)

Cele zarządcze ustalone do określenia części zmiennej wynagrodzenia członków Zarządu były adekwatne do celów określonych w strategii rozwoju Spółki. Określone

zostały jednak dopiero 29 grudnia 2022 r. z mocą obowiązywania od 2023 r.²¹.

(akta kontroli tom I str. 110-170, tom II str. 55-63 – plik: 7-15)

1.3. Wyniki finansowe, warunkujące sytuację ekonomiczno-finansową Spółki, jedynie w pierwszym (niepełnym) roku funkcjonowania, tj. w 2021 r. (od 15 lipca) wykazały stratę, ze względu na prowadzony rozruch Spółki, tj. organizowanie struktury, zasobów kadrowych oraz przygotowywanie techniczne i prawne aspektów umożliwiających rozpoczęcie jej działań. Natomiast w kolejnych latach 2022-2023 wykazywały rosnący zysk.

(akta kontroli tom I str. 512-517)

W 2021 r. Spółka odnotowała stratę w wysokości 253 177,71 zł. Uchwałą ZW nr 3/2022 z 16 września 2022 r. w sprawie pokrycia straty (netto) za rok obrotowy 2021, postanowiono pokryć ją z zysków lat przyszłych.

W 2022 r. Spółka wykazała zysk w wysokości 243 643,41 zł. Uchwałą ZW nr 4/2023 z 26 czerwca 2023 r. w sprawie podziału zysku (netto) za rok obrotowy 2022, postanowiono w całości przeznaczyć go na pokrycie straty z roku ubiegłego.

W 2023 r. Spółka wykazała zysk w wysokości 732 278,23 zł. Uchwałą ZW nr 5/2024 z 25 kwietnia 2024 r. w sprawie podziału zysku (netto) za rok obrotowy 2023, postanowiono przeznaczyć go na: pokrycie straty z 2021 r. (9534,30 zł) oraz na kapitał zapasowy (722 743,93 zł).

Na wynik finansowy, który znacznie poprawił się w 2023 r. (26-krotny wzrost w odniesieniu do 2021 r.) wpływ miał wzrost przychodów netto ze sprzedaży produktów wynoszący w latach 2021-2023 odpowiednio: 133 752,14 zł; 2 539 816,25 zł i 3 493 665,88 zł.

W latach 2021-2023 nastąpiło nieznaczne zwiększenie wartości bilansowej aktywów trwałych o 7,39%, (z 21 000 zł w 2021 r. do 22 551,83 zł w 2023 r.) m.in. w zakresie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych.

Wartość aktywów obrotowych wzrastała rokrocznie, wynosząc w latach 2021-2023 odpowiednio: 3 285 068,99 zł; 3 806 947,58 zł i 4 661 640,44 zł, m.in. ze względu na wzrost wartości należności oraz inwestycji krótkoterminowych.

Przychody ze sprzedaży (odsetki od jednostek powiązanych) zostały wykazane dopiero w 2022 r. w wysokości 94 809,86 zł i wzrosły w kolejnym roku o 83,97% (do kwoty 174 418,79 zł).

Odsetki za przeterminowane zobowiązania miały charakter incydentalny i wystąpiły w 2022 r. w wysokości 9,74 zł, w 2023 r. w wysokości 212,15 zł oraz w 2024 r. w wysokości 191,07 zł.

Spółka nie posiadała zobowiązań długoterminowych, natomiast stan jej zobowiązań krótkoterminowych wzrósł ośmiokrotnie: z 59 246,70 zł w 2021 r. do 461 448,34 zł w 2024 r. (do 16 grudnia). Spółka nie traciła płynności finansowej.

(akta kontroli tom I str. 38-94, 339-391, 512-517, 612, tom II str. 5)

Sprawozdania Zarządu²² oraz sprawozdania finansowe²³ za lata obrotowe 2021-2023 zostały rozpatrzone i zatwierdzone przez ZW, a członkom Zarządu²⁴ i RN

²¹ Uchwały Nadzwyczajnego ZW nr: 1/2022 z 29 grudnia 2022 r. i 2/2024 z 26 stycznia 2024 r.

²² Uchwały Zwyczajnego ZW nr: 1/2022 z 16 września 2022 r.; 1/2023 z 26 czerwca 2023 r. i 2/2024 z 25 kwietnia 2024 r.

²³ Uchwała Zwyczajnego ZW nr: 2/2022 z 16 września 2022 r.; 2/2023 z 26 czerwca 2023 r. i 3/2024 z 25 kwietnia 2024 r.

²⁴ Uchwała Zwyczajnego ZW nr: 5/2022 z 16 września 2022 r.; 5/2023 z 26 czerwca 2023 r. i 6/2024 z 25 kwietnia 2024 r.

zostało udzielone absolutorium z wykonania obowiązków²⁵.

(akta kontroli tom I str. 339-391)

Sprawozdania finansowe za lata obrotowe 2021-2023 zostały przez RN zaopiniowane pozytywnie²⁶. Członkowie RN nie wnieśli zastrzeżeń do sprawozdania za 2021 r., stwierdzając, że sprawozdanie przedstawia wszystkie informacje istotne dla oceny badanej jednostki. Natomiast odnośnie sprawozdań za 2022 r. i za 2023 r. stwierdzili dodatkowo, że zostały one sporządzone we wszystkich istotnych aspektach zgodnie z zasadami rachunkowości, jako że poszczególne elementy składowe sprawozdania i ich treść były przedmiotem analizy RN.

(akta kontroli tom I str. 95-109, 339-391)

W związku z niespełnianiem przez Spółkę warunków, skutkujących koniecznością badania, stosownie do wymogów art. 64 ust. 1 pkt 4 ustawy o rachunkowości, sprawozdania finansowe w okresie objętym kontrolą nie były poddawane badaniu przez biegłego rewidenta.

(akta kontroli tom I str. 171-172, 512-517)

W sprawozdaniach Zarządu każdorazowo wskazywano ryzyka i zagrożenia w działalności Spółki, do których należały przede wszystkim czynniki zewnętrzne (niezależne od Spółki), takie jak: wysoka inflacja (13,9% w maju 2021 r.; 14,7% w maju 2022 r. i 11,4% w skali roku 2023); dynamiczny wzrost stóp procentowych; ryzyko zmiany przepisów prawnych/podatkowych; działania konkurencji (pośredników finansowych); niepewność geopolityczna w związku z konfliktem zbrojnym w sąsiedztwie działań Spółki postrzegana przez pryzmat zaniku biznesu.

Wskazane ryzyka postrzegano jako istotne, ze względu na bezpośredni wpływ m.in. wzrostu stóp procentowych na wyhamowanie akcji sprzedażowej, poprzez zmniejszenie zdolności kredytowej pożyczkobiorców oraz deprecjacji wartości prawnego zabezpieczenia. W celu ograniczenia ich oddziaływania planowano m.in. pozyskiwanie nowych grup odbiorców oraz kontynuację działań, mających na celu zwiększenie zaangażowania powierzonych Spółce środków finansowych. Założono również potrzebę przeznaczenia przyszłego zysku na pokrycie strat z początkowego okresu działalności Spółki w 2021 r.

RN oceniła wskazane w sprawozdaniach Zarządu informacje jako przedstawiające rzeczywisty stan i sytuację Spółki, odzwierciedlające zdarzenia gospodarcze z opisywanego okresu, każdorazowo opiniując je pozytywnie.

(akta kontroli tom I str. 339-391)

W okresie objętym kontrolą nie zaistniały przesłanki wskazane w art. 233 ustawy z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych²⁷, obligujące Zarząd do zwołania zgromadzenia wspólników w celu powzięcia uchwały dotyczącej dalszego istnienia Spółki. Wykazana w bilansie za 2021 r. strata nie przewyższała sumy kapitałów (zapasowego i rezerwowego oraz połowy kapitału zakładowego).

(akta kontroli tom I str. 512-517)

Koszty związane z zapewnieniem działalności, które Spółka ponosiła w poszczególnych latach objętych kontrolą, takie jak wynajem lokali na potrzeby Spółki i ich utrzymanie, wzrastały rokrocznie z: 17 070,55 zł w 2021 r. (za okres od 16 lipca do 31 grudnia, tj. 5,5 miesiąca) do 90 150,90 zł w 2022 r. i 117 726,24 zł w 2023 r., co stanowiło wzrost kosztów w 2023 r. o 30,6% w stosunku do 2022 r. W 2024 r. (wg stanu na 31 października) koszt wynajmu lokali wyniósł

²⁵ Uchwały ZW nr: 6/2022, 7/2022 i 8/2022 z 16 września 2022 r.; 6/2023, 7/2023 i 8/2023 z 26 czerwca 2023 r. oraz 7/2024, 8/2024, 9/2024 i 10/2024 z 25 kwietnia 2024 r.

²⁶ Uchwały RN nr: 8/2022 z 10 czerwca 2022 r.; 10/2023 z 7 czerwca 2023 r. i 6/2024 z 22 marca 2024 r.

²⁷ Dz. U. z 2024 r. poz. 18 (dalej: Ksh).

346 304,22 zł. Wzrost ten spowodowany był m.in. czynnikami niezależnymi od Spółki, tj. inflacją i związanym z tym wzrostem cen oraz rozwojem Spółki, tj. otwarciem oddziałów LRFR w Białej Podlaskiej, Chełmie i Zamościu, a także zatrudnieniem pracowników. W 2021 r. Spółka funkcjonowała przy udziale jednej osoby - Prezesa Zarządu, natomiast w latach 2022-2023²⁸ zatrudnionych było już odpowiednio: 14 i 16 osób²⁹, natomiast w 2024 r.³⁰ 23 osoby.

Usługi związane z wynajmem samochodów na potrzeby LRFR wyniosły w latach 2022-2024³¹ (wg stanu na 31 października) odpowiednio: 49 465,29 zł, 58 096,82 zł, (wzrost o 17,4% w stosunku do roku poprzedniego) oraz 69 750,48 zł (wzrost o 20% w stosunku do roku poprzedniego na dwa miesiące przed końcem roku). Wzrost ponoszonych opłat związany był m.in. z rozwojem Spółki, częstszymi wyjazdami pracowników, inflacją i związanym z tym wzrostem cen.

(akta kontroli tom I str. 339-391, 592-601, 613-632 – plik: 97-102, 714-726)

1.4. W okresie objętym kontrolą Spółka zawierała i realizowała umowy, służące bieżącej działalności LRFR oraz udzielała pożyczek odbiorcom zewnętrznym, tj. mikro, małym i średnim przedsiębiorstwom.

LRFR w okresie objętym kontrolą³² udzielił 375 pożyczek dla 330 podmiotów, w tym: 92 w 2022 r., 110 w 2023 r. i 173 w 2024 r. Co do zasady pożyczki udzielane były na okresy wskazywane we wnioskach lub zmieniane w trakcie analizy merytorycznej (urealniane do możliwości wynikających np. z uzyskiwanych przychodów) za zgodą pożyczkobiorcy i wynoszące średnio od 12 do nawet 144 miesięcy, w zależności m.in. od kwoty. Dla trzech pożyczek w wysokości 4 000 000 zł okres spłaty ustalono na 90, 120 i 144 miesiące. W przypadku najniższej pożyczki 45 500 zł okres spłaty ustalono na 60 miesięcy. Oprocentowanie wynosiło od 1,07 do 11,62 w zależności m.in. od rodzaju pożyczki.

Według stanu na 31 grudnia 2023 r., 59 pożyczkobiorców zalegało ze spłatą łącznie (zaległość razem): 650 013,67 zł, zaś łączna wartość umów pożyczek, w których występowała zaległość, wynosiła (zadłużenie): 31 942 000,88 zł. Spółka podejmowała działania w celu ich odzyskania. W okresie objętym kontrolą wskaźnik stratowości wynosił 0%, tzn. środki te nie zostały uznane za utracone³³.

Wniosków w trakcie weryfikacji, odrzuconych czy wycofanych było 473, w tym: 30 w trakcie analizy merytorycznej, 22 uzyskało już pozytywną opinię komisji pożyczkowej, 89 zostało wycofanych przez potencjalnych pożyczkobiorców (po m.in. skierowanej prośbie o dokumenty dotyczące zabezpieczenia pożyczki, czy propozycji przyznania niższej wartości kredytu ze względu na niewystarczające zabezpieczenie lub innego okresu kredytowania albo rodzaju pożyczki, adekwatnie do możliwości późniejszej spłaty), 20 dopiero zostało zarejestrowanych, 312 zostało odrzuconych po negatywnej analizie merytorycznej (m.in. ze względu na niski poziom zabezpieczeń, niski poziom przychodów, odnotowywane straty na działalności, wysokie ryzyko finansowania). Wskazane wnioski zostały złożone przez podmioty niepubliczne.

Prawidłowość realizacji przez Spółkę zadania prowadzenia działalności, obejmującej wspieranie i promowanie rozwoju WL poprzez wprowadzenie na rynek regionalny

²⁸ Według stanu na 31 grudnia.

²⁹ Średnioroczne zatrudnienie (w osobach) w latach 2022-2023 wyniosło: 13,9 i 14,56.

³⁰ Według stanu na 31 października.

³¹ W 2021 r. nie korzystano z tej usługi.

³² Według stanu na 7 października 2024 r.

³³ Środki utracone - takie których nieściągalność została udokumentowana: postanowieniem o bezskutecznej egzekucji; postanowieniem sądu o oddaleniu wniosku o ogłoszenie upadłości; umorzeniu lub zakończeniu postępowania upadłościowego.

instrumentów finansowych asygnowanych na realizację celów polityki rozwoju WL, w tym kreowanie aktywności podmiotów gospodarczych, poddano analizie na podstawie próby 17 pożyczek³⁴ na łączną kwotę 28 877 761,46 zł³⁵ udzielonych przez LRFR oraz 31³⁶ odrzuconych lub będących w trakcie weryfikacji na łączną kwotę wnioskowaną przez przedsiębiorców 26 013 218,95 zł³⁷, wybranych w sposób celowy.

Analiza dwóch pożyczek obrotowych, czterech pożyczek hipotecznych, jednej konsolidacyjnej, jednej inwestycyjnej oraz jednej inwestycyjno-obrotowej, udzielonych ze środków zwróconych z instrumentów inżynierii finansowej realizowanych w ramach RPO WL perspektywy 2007-2013, a także sześciu inwestycyjnych (pomoc de minimis) oraz jednej inwestycyjno-obrotowej (pomoc de minimis), udzielonych ze środków zwróconych perspektywy RPO 2014-2020, wykazała, że były one udzielane zgodnie z obowiązującymi Regulaminami udzielania pożyczek dla mikro, małych i średnich przedsiębiorstw przez LRFR ze środków umowy powierzenia obowiązujących w dacie procedowania tych spraw, tj. w szczególności: terminowo, po analizie pracownika, rekomendacji komisji pożyczkowej i decyzji Zarządu.

(akta kontroli tom I str. 291-294, 401-511, 518-532, 643-647, 613-632 – plik: 1-36, 88-96)

Spośród wszystkich udzielonych pożyczek dla przedsiębiorców jedna udzielona została podmiotowi publicznemu, tj. Samodzielnemu Publicznemu Szpitalowi Wojewódzkiemu im. Jana Pawła II w Zamościu (dalej: Szpital), dla którego podmiotem tworzącym był Samorząd Województwa Lubelskiego. Możliwość udzielenia pożyczki podmiotowi publicznemu została wprowadzona aneksem nr 4/2022 z 26 kwietnia 2022 r. do umowy powierzenia. Na podstawie aneksu rozszerzono definicję ostatecznego odbiorcy, którym wcześniej były mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa, o: samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej, jednostki samorządu terytorialnego, samorządowe jednostki kultury i inne samodzielne jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną oraz spółki prawa handlowego niezaliczane do sektora mikro, małych i średnich przedsiębiorstw. Zmiany obowiązywały do 12 czerwca 2023 r., kiedy to aneksem nr 6 usunięto wskazane jednostki z definicji ostatecznych odbiorców.

Wyjaśniając przyczyny rozszerzenia grupy docelowej, a następnie rezygnacji z tego rozszerzenia, Prezes Zarządu stwierdził, że decyzje w zakresie rozszerzenia lub ograniczenia zakresu przedmiotowego umowy powierzenia podejmowane były przez Zarząd WL w formie uchwał oraz wyrażały się przyjętymi zmianami Strategii Inwestycyjnej, publikowanej na BIP oraz stanowiącej załącznik nr 1 do umowy powierzenia. Zarząd Spółki opracował i dostosował przepisy wewnętrzne w tym zakresie. Przywołane podmioty podlegały m.in.: innym formom organizacyjno-prawnym, podatkowym, czy finansowym w związku z czym podlegały również odmiennym zasadom, niż podmioty zakwalifikowane do sektora MŚP.

Pożyczka ta została udzielona w kwocie 2 700 000 zł. Umowę zawarto 23 czerwca 2022 r. (tj. już po dokonaniu wyżej opisanych zmian w strategiach i umowie powierzenia, które dopuściły udzielenie pożyczki podmiotowi z sektora finansów publicznych) na podstawie wniosku złożonego przez Szpital w dniu 17 marca 2022 r. (a więc w okresie, gdy wymienione regulacje nie dopuszczały jeszcze takiego wsparcia). Zgodnie z wnioskiem o udzielenie pożyczki miała ona zostać

³⁴ Spośród 375 udzielonych w okresie objętym kontrolą, tj. 4,5%.

³⁵ Z kwoty łącznej 245 634 924,22 zł, tj. 11,8%.

³⁶ Spośród 473 odrzuconych lub będących w trakcie realizacji, tj. 6,5%.

³⁷ Z kwoty łącznej 402 553 206,40 zł, tj. 6,5%.

przeznaczona na realizację zadania dotyczącego modernizacji infrastruktury informatycznej. W umowie wskazano, że pożyczka zostaje udzielona na prowadzenie działalności statutowej SPZOZ, w szczególności przez finansowanie ww. projektu. Poręczycielem pożyczki, do maksymalnej kwoty 3 000 000 zł, zostało Województwo Lubelskie .

Prezes Zarządu wyjaśnił m.in., że Zarząd Spółki po zrealizowanym procesie przygotowawczym w zakresie dokumentacji operacyjnej oraz dokonanej weryfikacji i potwierdzeniu wartości limitu dostępnych środków przez Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie, udzielił pożyczki podmiotowi publicznemu. W tym celu dokonano szeregu zmian, w szczególności poczynając od umowy powierzenia wraz ze Strategią Inwestycyjną, poprzez opracowany regulamin udzielenia pożyczek oraz metryki produktowe, metodologię zabezpieczeń, które w sposób bezpośredni przyczyniły się do akceptacji transakcji, poprzez wniesienie wysokiego poziomu zabezpieczeń (poręczenie Województwa Lubelskiego po wyrażeniu zgody przez Sejmik Województwa Lubelskiego). Zestawiając zabezpieczenie podmiotu o charakterze publicznym wraz z wniesionym poziomem zabezpieczeń w stosunku do podmiotów prywatnych, jakimi są MŚP podkreślił, że była to transakcja bezpieczna. Wskazał również, że środki finansowe zostały wykorzystane przez podmiot, mający misję niesienia pomocy i opieki medycznej, zaś zasoby, którymi dysponował Fundusz nie odniosły uszczerbku w odniesieniu do grupy odbiorców MŚP. Pożyczka została udzielona zgodnie z Regulaminem udzielania pożyczek – dla sektora finansów publicznych.

(akta kontroli tom I str. 643-647, 613-632 – plik: 1-36, 88-96, tom II str. 11, 41-51, 75-93)

Do analizy w sposób celowy wybrano również postępowanie na wynajem samochodów na potrzeby LRFR przeprowadzone w trybie podstawowym wynikającym z ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych³⁸ oraz zapytanie ofertowe na wynajem dwóch (dodatkowych) samochodów na potrzeby LRFR, przeprowadzone na podstawie Regulaminu udzielania zamówień publicznych przez LRFR, których wartość nie przekracza 130 000 zł (netto)³⁹. Samochody wykorzystywane były przez pracowników Spółki m.in. do przemieszczania się pomiędzy poszczególnymi siedzibami oraz w celu dotarcia do potencjalnych klientów.

Postępowanie na wynajem samochodów na potrzeby LRFR ze stycznia 2022 r.⁴⁰ przeprowadzono na podstawie Pzp. Analiza wykazała, m.in., że zamówienie było ujęte w planie postępowań zamieszczonym na BIP, zgodnie z art. 275 pkt 1 Pzp zastosowano tryb podstawowy udzielenia zamówienia, prawidłowo ustalono wartość szacunkową, ogłoszenie wraz z niezbędnymi dokumentami zamieszczano na BIP Spółki. Kierownik zamawiającego oraz pracownik odpowiedzialny za przeprowadzenie zamówienia złożyli oświadczenia, o których mowa w art. 56 Pzp⁴¹. Wpłynęły dwie oferty.

Zapytanie ofertowe na wynajem samochodów na potrzeby LRFR⁴² z listopada 2023 r., poniżej 130 000 zł, przeprowadzone zostało na podstawie regulaminu zamówień. Do zapytania ofertowego wskazano czterech wykonawców, dwóch złożyło oferty.

W obu wskazanych powyżej przypadkach wybrano oferty najkorzystniejsze.

³⁸ Dz. U. z 2024 r. poz. 1320 (dalej Pzp).

³⁹ Załącznik do uchwały nr 11/2022 z 17 stycznia 2022 r. Zarządu LRFR (dalej: regulamin zamówień).

⁴⁰ ZP.2.1.2022.

⁴¹ Nie powoływano komisji przetargowej.

⁴² Dodatkowych dwóch aut.

W odniesieniu do postępowania na wynajem samochodów na potrzeby LRFR, przeprowadzonego na podstawie Pzp w 2022 r., oferta odrzucona nie spełniała warunku formy złożenia dokumentów, tj. nie została opatrzona podpisem kwalifikowalnym, zaufanym lub osobistym. W odniesieniu do zapytania ofertowego, oferta odrzucona nie była zgodna z treścią zapytania.

Zawarcie umów na wynajem samochodów nie wymagało tzw. zgód korporacyjnych.

Umowy zawarte z wykonawcą na wynajem samochodów z 23 lutego 2022 r. oraz z 12 lutego 2024 r. określały w § 6-8 m.in. kary umowne (w tym za przekroczenie terminu wydania pojazdów, czy terminu naprawy oraz odstąpienia od umowy), warunki rękojmi i wypowiedzenia umowy. Zapisy zabezpieczały interes Spółki.

Zmiany umowy z 23 lutego 2022 r. dokonano w zakresie § 5 ust. 3, w związku z omyłką w podaniu liczby kilometrów, po osiągnięciu których Spółka zapłaci dodatkową opłatę za przebieg pojazdu w dniu zakończenia umowy. Błąd dotyczył jedynie wartości wskazanej słownie w nawiasie. Wartość podana liczbowo była właściwa i nie podlegała zmianie. Na wskazaną okoliczność 24 lutego 2022 r. podpisano aneks nr 1.

Nie przedłużano terminu realizacji dwóch zawartych na wynajem samochodów umów.

Przedmiot zamówienia oraz zapytania ofertowego na wynajem samochodów dla LRFR został zrealizowany zgodnie z umową. Wad i usterek nie stwierdzono.

Wynagrodzenie dla wykonawcy z tytułu realizowania dwóch umów na wynajem samochodów dla LRFR było płacone terminowo.

(akta kontroli tom I str. 291-294, 518-532, 592-594, 613-632 – plik: 1-36, 88-96, 633-642, 870-892, tom II str. 6-8, 12-24, 55-63 – plik: 32-39)

Spółka zawarła cztery umowy na świadczenie usług prawnych (na każdy rok nowa umowa z tą samą kancelarią) w zakresie stałej obsługi prawnej świadczonej we wszystkich kwestiach prawnych, wynikających z prowadzonej przez LRFR działalności. Kwota miesięcznego wynagrodzenia netto w 2024 r. w stosunku do 2021 r. wzrosła ponad trzykrotnie. W 2021 r. wydatkowano na ten cel łącznie 15 984 zł (za pięć miesięcy), w 2022 r. 78 000 zł, w 2023 r. 82 800 zł, natomiast w 2024 r. (wg stanu na 31 października 2024 r.) 93 000 zł.

Spółka dokonała rozeznania rynku na etapie wyboru podmiotu do świadczenia usługi prawnej. Procedura rozeznania polegała na weryfikacji rodzajów podmiotów, jakie podmioty świadczą wskazany zakres usług na rynku, zwróceniu się do nich w celu oszacowania ceny oraz określenia ich doświadczenia. Poszczególne umowy były zawierane w rocznym horyzoncie czasowym (kalendarzowym). Wartość realizowanej usługi nie przekroczyła 130 tys. zł netto. Postępowanie zostało przeprowadzone zgodnie z Regulaminem zamówień.

Prezes Zarządu wyjaśnił, że Spółka rozwijała się na wielu płaszczyznach, co równocześnie wiązało się z poszerzeniem zakresu rzeczowego usług prawnych, mnogości i równoczesnej wielowątkowości prowadzonych spraw, terminowości i efektywności czasu udzielanych odpowiedzi, konsultacji i opinii prawnych. Stanowiło to, bezpośrednią podstawę do wzrostu wartości usługi. Dodatkowo należało także uwzględnić zasadność kontynuacji uprzednio rozpoczętych procesów i prowadzonych spraw.

LRFR zawarł również trzy umowy zlecenia na usługi medialne z jednym wykonawcą (z zakresu public relations i prowadzenia mediów społecznościowych, w tym m.in. organizowanie konferencji, briefingów) oraz trzy umowy zlecenia na usługi

graficzne (tzw. graficznego opiekuna marki, w tym m.in. wykonanie projektu logo, wizualizacji, przygotowania plików graficznych do działań marketingowych) z jednym wykonawcą, z tytułu których w latach 2022-2024⁴³ (wg stanu na 31 października) wydatkowano łącznie na oba rodzaje usług: 107 982,75 zł, 168 671,81 zł i 188 072,53 zł. Oznaczało to wzrost kwoty wydatkowanej w okresie 10 miesięcy 2024 r. w stosunku do całego 2022 r. o 74,2%.

Prezes Zarządu wyjaśnił m.in., że wybór wykonawcy wskazanych usług został dokonany w oparciu o przedstawione projekty znaku graficznego, które były spójne z identyfikacją stosowaną przez WL oraz inne spółki/jednostki województwa. Wybór wykonawcy, który dokonał przygotowania znaku graficznego, pozytywnie odebranego i spójnego z identyfikacją stosowaną przez WL stanowił główną przesłankę rozpoczęcia współpracy w celu opracowania wizerunku i identyfikacji graficznej przedsiębiorstwa. Zarząd Spółki podjął działania dwukierunkowe w celu utworzenia rozpoznawalności graficznej marki w przestrzeni publicznej oraz medialnej. Prezes Zarządu wskazał, że proces budowania wizerunku oraz marki, poza działalnością operacyjną w zakresie angażowania środków przekazanych przez WL do zarządzania Spółce, wiązał się z szeregiem wyzwań w obszarze rozpoznawalności graficznej, stworzenia „layout-u” przewodniego przedsiębiorstwa, poruszania się na regionalnym rynku medialnym, aktywności w przestrzeni społeczno-gospodarczej województwa oraz aktywności w środowisku wirtualnych mediów. W tym celu zawarto umowy z dwoma podmiotami, które m.in. realizowały zadania medialne/reklamowe, wykazały się wyczuciem i doświadczeniem, a także posiadały rozległe relacje biznesowe, by obraz przekazywanych informacji wywierał pozytywny wpływ na otoczenie i był wartością dodaną dla odbiorców.

(akta kontroli tom I str. 602-611, 613-632 – plik: 700-713, tom II str. 8-9, 55-63 – plik: 43-59)

Spółka w zakresie środków trwałych posiadała dwa serwery (oraz dwie licencje) o wartości łącznej 81 225,83 zł. W okresie objętym kontrolą (w całym okresie swojej działalności) nie dokonywała sprzedaży aktywów trwałych.

(akta kontroli tom I str. 320-321)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności Spółki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

NIK pozytywnie ocenia działania Spółki w zakresie realizacji celów statutowych. W okresie objętym kontrolą LRFR posiadał strategię rozwoju oraz wskaźniki pozwalające na pomiar realizacji celów działalności. Wyniki finansowe Spółki, warunkujące sytuację ekonomiczno-finansową, jedynie w pierwszym (niepełnym) roku funkcjonowania 2021 wykazały stratę, ze względu na rozpoczęcie działalności. W kolejnych latach, tj. w 2022 r. i w 2023 r. Spółka osiągała zysk. W latach 2022-2024 Spółka prawidłowo zawierała i realizowała umowy służące bieżącej działalności LRFR oraz udzielała pożyczek mikro, małym i średnim przedsiębiorstwom. Udzieliła również jednej pożyczki podmiotowi publicznemu.

OBSZAR

2. Ustalanie i wypłacanie wynagrodzeń członków zarządu i rady nadzorczej.

Opis stanu
faktycznego

2.1. LRFR w latach 2021-2023 osiągnął roczny obrót netto ze sprzedaży produktów w wysokości niższej niż równowartość w złotych dwóch mln euro. Suma aktywów jego bilansu sporządzonego na koniec poszczególnych lat również była niższa niż równowartość w złotych dwóch milionów euro. W związku z powyższym dwie

⁴³ W 2021 r. LRFR wydatkował 3914,40 zł: (za okres od lipca do grudnia) m.in. na projekt logo oraz domenę.

ww. przesłanki spowodowały, że w okresie objętym kontrolą Spółka spełniała warunki określone w art. 4 ust. 2 pkt 1 ustawy o wynagrodzeniach w spółkach, a skala działalności kwalifikowała ją do ustalenia członkom organu zarządzającego części stałej wynagrodzenia w przedziale od jednokrotności do trzykrotności podstawy wymiaru, określonej w art. 1 ust. 3 pkt 11 tej ustawy.

(akta kontroli tom I str. 512-517, 613-632 – plik: 97-102)

W całym okresie objętym kontrolą skład Zarządu Spółki był jednoosobowy. Prezes Zarządu został powołany z dniem 1 czerwca 2021 r. uchwałą RN nr 6/2021 z 26 maja 2021 r. na trzyletnią kadencję⁴⁴.

(akta kontroli tom I str. 301, 322, 518-532)

Nadzwyczajne ZW podjęło uchwały w sprawie ustalenia zasad kształtowania wynagrodzenia członków RN⁴⁵ oraz członków Zarządu⁴⁶, a także ich zmian.

(akta kontroli tom I str. 533-549)

Uchwały Nadzwyczajnego ZW w zakresie ustalenia m.in. wynagrodzenia stałego członków Zarządu, wskazane powyżej, zawierały postanowienia zgodne z art. 4 ust. 2 i ust. 3 ustawy o wynagrodzeniach w spółkach, tj.: wynagrodzenie dla Prezesa Zarządu miało wynosić począwszy od 2021 r. 13 211,34 zł miesięcznie brutto⁴⁷ (dla pozostałych członków Zarządu 8807,56 zł miesięcznie brutto)⁴⁸. W 2024 r. wprowadzono zmianę uchwałą Nadzwyczajnego ZW⁴⁹ w zakresie wynagrodzenia stałego Prezesa Zarządu tj. zwiększono jego wynagrodzenie do 20 000 zł miesięcznie brutto.

Zgodnie z opinią prawną przedstawioną przez Spółkę z dnia 22 grudnia 2023 r. w LRFR wystąpiły okoliczności wskazane w art. 4 ust. 3 pkt 2 ustawy o wynagrodzeniach w spółkach, w związku z którymi dla Prezesa Zarządu przewidziano inną (wyższą) wysokość części stałej wynagrodzenia, niż określona zgodnie z art. 4 ust. 2 tejże ustawy. Powołano się przy tym na realizację przez Spółkę programu inwestycyjnego znacząco przekraczającego wartość jej aktywów trwałych.

Z przekazanej NIK dokumentacji wynika, że zaangażowanie środków według stanu na 31 grudnia 2023 r. z perspektywy finansowej RPO 2007-2013 wyniosło 67 975 181,47 zł, natomiast z perspektywy finansowej RPO 2014-2020 wyniosło 23 857 813,88 zł.

Zgodnie z art. 4 ust. 3 ustawy o wynagrodzeniach w spółkach, ZW sporządziło pisemne uzasadnienie w ww. sprawie i opublikowało je na stronie podmiotowej BIP⁵⁰. W uzasadnieniu wskazano m.in. że do I półrocza 2023 r. podstawę działalności Spółki stanowiły środki otrzymane w wyniku realizacji Strategii wyjścia z instrumentów inżynierii finansowej w ramach RPO WL na lata 2007-2013, jednak w związku z dynamicznym rozwojem Spółki, utrzymywaniem wysokiego poziomu bezpieczeństwa zarządzanych środków publicznych oraz stabilną sytuacją finansową Spółki, Zarząd WL podjął decyzję o przekazaniu do LRFR dodatkowych środków w ramach realizacji Strategii wyjścia z instrumentów finansowych w ramach RPO WL na lata 2014-2020.

⁴⁴ Mandat członka Zarządu wygasa w szczególności z dniem odbycia ZW zatwierdzającego sprawozdanie finansowe za ostatni pełny rok obrotowy pełnienia funkcji członka Zarządu, tj. w 2025 r.

⁴⁵ Uchwały Nadzwyczajnego ZW nr: 4 z 20 kwietnia 2021 r.; 2/2022 z 29 grudnia 2022 r. i 3/2024 z 26 stycznia 2024 r.

⁴⁶ Uchwały Nadzwyczajnego ZW nr: 5 z 20 kwietnia 2021 r.; 1/2022 z 29 grudnia 2022 r. i 2/2024 z 26 stycznia 2024 r.

⁴⁷ Trzykrotność podstawy wymiaru.

⁴⁸ Uchwała Nadzwyczajnego ZW nr 5 z 20 kwietnia 2021 r.

⁴⁹ Uchwały Nadzwyczajnego ZW nr 2/2024 z 26 stycznia 2024 r.

⁵⁰ https://umwl.bip.lubelskie.pl/index.php?id=1296&action=details&document_id=2064201 (str. 12-14).

Wskazano również, że Prezes Zarządu jest obciążony pełnym zakresem obowiązków i odpowiedzialności związanych z zarządzaniem Spółką. Biorąc pod uwagę skalę podejmowanych działań inwestycyjnych, w celu zagwarantowania ekwiwalentności świadczeń oraz wyeksponowania odpowiednio funkcji motywacyjnej wynagrodzenia, za uzasadnione uznano ukształtowanie wynagrodzenia w części stałej w sposób odmienny, niż wynikało to z zasad ogólnych ustawy o wynagrodzeniach w spółkach, tj. takie jego ukształtowanie, by wysokość części stałej wynagrodzenia Prezesa Zarządu odzwierciedlała wkład w powierzone zadania, nałożoną odpowiedzialność, konieczność posiadania szczególnie wysokich kwalifikacji zawodowych oraz było zbliżone do stawek rynkowych, które według portali informacyjnych kształtują się na wyższych poziomach, niż wynagrodzenie określone na podstawie w art. 4 ust. 2 pkt 1 ustawy o wynagrodzeniach w spółkach.

Wynagrodzenie Prezesa Zarządu od 2024 r. zostało ustalone w wysokości wskazywanych w 2022 r. zarobków dla doradcy klienta korporacyjnego⁵¹.

(akta kontroli tom I str. 38-94, 392-400, 533-591, 613-632 – plik: 103-699, tom II str. 55-63 – plik: 1)

Podwyższenie wynagrodzenia stałego członka Zarządu odbyło się w czwartym roku funkcjonowania Spółki, w sytuacji, kiedy Spółka od dwóch lat generowała zysk i powierzono jej w zarządzanie środki z kolejnej perspektywy RPO WL 2014-2020.

(akta kontroli tom I str. 512-517)

Z Prezesem Zarządu została zawarta umowa o świadczenie usług w zakresie zarządzania⁵², na czas pełnienia przez zarządzającego funkcji prezesa zarządu. Zgodnie z § 5 ust. 5 Regulaminu RN, w imieniu Spółki umowy o świadczenie usług zarządzania z członkami zarządu zawierać miał Przewodniczący RN lub inny upoważniony członek RN, na podstawie uchwały RN. Stosowne uchwały zostały podjęte przez RN⁵³. Kwestia wynagrodzenia stałego została uregulowana w § 8 ust. 1-5 umowy zarządzania. Wskazano w niej kwotę wynagrodzenia wynikającą z podjętych uchwał w sprawie wynagrodzeń. Wskazano również sposób rozliczania w przypadku niepełnego miesiąca kalendarzowego pełnienia obowiązków lub przerwy w ich pełnieniu. Treść umowy zarządzania i kolejnych aneksów określono w formie uchwał RN⁵⁴.

(akta kontroli tom I str. 34-37, 205-213, 324-325, 613-632 – plik: 103-547)

Wynagrodzenie stałe Prezesa Zarządu od czerwca 2021 r. do stycznia 2024 r., naliczono w wysokości 13 211,34 zł (brutto), natomiast od lutego do października 2024 r. w wysokości 20 000 zł (brutto), tj. w wysokościach zgodnych z uchwałami dotyczącymi wynagrodzeń. Wynagrodzenie za poszczególne lata 2021-2024 (do 31 października) wypłacono w wysokości łącznej, wynoszącej odpowiednio: 65 339,35 zł; 108 026,92 zł; 111 640,44 zł; 117 040,49 zł. Wynagrodzenie stałe Prezesa Zarządu zostało naliczone i wypłacone zgodnie z zasadami określonymi w uchwałach w sprawie wynagrodzeń oraz postanowieniami umów o zarządzanie, z uwzględnieniem przepisów ustaw o budżetowych.

(akta kontroli tom I str. 203-213, 324-325, 613-632 – plik: 735-758, 764-825, 864-869, tom II str. 25-28)

⁵¹ <https://www.karierawfinansach.pl/artukul/raporty/wynagrodzenia-w-bankowosci-2022-ile-zarobia-pracownicy-bankow>.

⁵² Umowa z dnia 1 czerwca 2021 r. i aneksy nr: 1 z 27 stycznia 2023 r., 2 z 27 stycznia 2023 r. i 3 z 16 lutego 2024 r. (dalej: umowa zarządzania).

⁵³ Uchwały RN nr: 6/2021 z 26 maja 2021 r.; 1/2023 z 27 stycznia 2023 r.; 3/2023 z 27 stycznia 2023 r. i 3/2024 z 16 lutego 2024 r.

⁵⁴ Załączniki do ww. uchwał upoważniających RN do zawarcia umowy z Prezesem Zarządu.

2.2. Wynagrodzenie zmienne zostało uregulowane w uchwałach Nadzwyczajnego ZW w zakresie ustalenia m.in. wynagrodzenia zmiennego⁵⁵, gdzie w latach 2021-2022 określono je na poziomie 0%. Było to niezgodne z przepisami art. 4 ust. 1, 5 i 8 ustawy o wynagrodzeniach w spółkach, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości.*

Nadzwyczajne ZW 29 grudnia 2022 r. (z mocą obowiązywania od 2023 r.) określiło wynagrodzenie zmienne na poziomie maksymalnie do 50% wynagrodzenia stałego za poprzedni rok obrotowy i jego przyznanie uzależniono od poziomu realizacji celów zarządczych według określonych wag. RN uchwałą z 29 sierpnia 2023 r. uszczegółowiła zasady osiągnięcia wskaźnika efektywności (bez dokonania zmiany samego wskaźnika), zgodnie z upoważnieniem wynikającym z uchwały Nadzwyczajnego ZW nr 1/2022 z 29 grudnia 2022 r., co było zgodne z art. 4 ust. 8 ustawy o wynagrodzeniach w spółkach.

Na 2023 r. Nadzwyczajne ZW ustaliło [...] * cele zarządcze wraz z [...] * kryteriami wagowymi, których spełnienie warunkowało otrzymanie wynagrodzenia zmiennego przez Prezesa Zarządu, tj.:

- [.....]
.....
.....
.....
.....
.....;
-
.....
.....
.....;
-
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Wynagrodzenie miało być obliczane poprzez sumowanie wag procentowych przypisanych poszczególnym, zrealizowanym celom zarządczym i mnożone przez kwotę wynagrodzenia zmiennego maksymalnego. W przypadku gdy członek Zarządu sprawował mandat przez niepełny rok obrotowy, wynagrodzenie miało być przyznawane proporcjonalnie do okresu sprawowania mandatu.

W 2024 r. (na 2024 r.) Nadzwyczajne ZW zmieniło cele zarządcze, dostosowując je do bieżącej sytuacji Spółki, tj. wypełnianych przez nią zadań i oczekiwań ZW:

- [.....]
.....:
a)
.....:

⁵⁵ Uchwały Nadzwyczajnego ZW nr: 5 z 20 kwietnia 2021 r.; 1/2022 z 29 grudnia 2022 r. i 2/2024 z 26 stycznia 2024 r.

-;
-;
-;
-]

Wynagrodzenie zmienne uregulowano również w § 8 ust. 6 umowy zarządzania, tj. w umowie z 1 czerwca 2021 r. określono je na poziomie 0% wynagrodzenia stałego. W aneksie nr 1 do umowy zarządzania z 27 stycznia 2023 r. (z mocą obowiązywania od 1 stycznia 2023 r.) wskazano m.in., że zarządzającemu przysługuje wynagrodzenie zmienne, wynoszące do 50% wynagrodzenia stałego za poprzedni rok obrotowy i jego przyznanie uzależniono od poziomu realizacji celów zarządczych, do których przyporządkowano wagi. Wskazano również, że w przypadku sprawowania mandatu członka zarządu przez niepełny rok obrotowy, wynagrodzenie przysługuje w sposób proporcjonalny. Aneksem nr 3 z 16 lutego 2024 r. (z mocą obowiązywania od 1 lutego 2024 r.) dokonano zmiany celów zarządczych i ich wag, dostosowując zapisy do podjętych uchwał⁵⁶.

Kryteria realizacji i rozliczania celów zarządczych zostały określone w sposób obiektywny i mierzalny, zgodnie z art. 4 ust. 5 i 8 ustawy o wynagrodzeniach w spółkach.

Wynagrodzenie uzupełniające Prezesa Zarządu zostało mu przyznane w okresie objętym kontrolą jeden raz, tj. za 2023 r. w wysokości 59 451,03 zł. Zostało prawidłowo naliczone i wypłacone 3 czerwca 2024 r. w wysokości 40 381,70 zł, po zatwierdzeniu sprawozdania Zarządu z działalności oraz sprawozdania finansowego, a także udzielenia absolutorium z wykonywania przez niego obowiązków. Zgodnie z postanowieniami umowy o zarządzanie, na podstawie uchwały RN nr 13/2024 z 17 maja 2024 r. w sprawie wykonania celów zarządczych oraz ustalenia wysokości wynagrodzenia zmiennego dla Prezesa Zarządu za rok obrotowy 2023, wynagrodzenie zmienne określono w wysokości 75% maksymalnego wynagrodzenia zmiennego. Analiza wykazała, że w ramach [.....]* wskaźników, w tym [.....]* warunków i określonych dla nich wag, Zarząd spełnił [.....]* spośród [.....]* ww. warunków. RN prawidłowo zaakceptowała realizację tych celów.

(akta kontroli tom I str. 205-213, 324-325, 339-391, 533-591, 613-632 – plik: 503, tom II str. 25-28, 55-63 – plik: 1)

2.3. ZW wskazało w § 4 uchwały nr 5 Nadzwyczajnego ZW z 20 kwietnia 2021 r. rodzaj przysługujących członkom Zarządu urządzeń technicznych oraz dodatkowych zasobów stanowiących mienie Spółki, ale niezgodnie

⁵⁶ Uchwały Nadzwyczajnego ZW nr: 1/2022 z 29 grudnia 2022 r. i 2/2024 z 26 stycznia 2024 r.

z art. 378 § 2 Ksh oraz art. 6 ustawy o zasadach kształtowania wynagrodzeń w spółkach, scedowało na RN obowiązek określenia w umowie zasad ich udostępniania, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

Zgodnie ze zobowiązaniem wynikającym z ww. uchwały, RN w umowie o zarządzanie (wraz z aneksami) zawartej z zarządzającym (Prezesem Zarządu) wskazała, że Spółka może mu udostępnić: pomieszczenia biurowe z wyposażeniem, telefon komórkowy z kartą SIM, komputer przenośny z dodatkowym niezbędnym wyposażeniem i oprogramowaniem oraz dostępem do internetu, samochód służbowy (lub prawo do zryczałtowanego ekwiwalentu za korzystanie z samochodu prywatnego do celów służbowych), inne mienie na cele służbowe, zgodnie z § 4 uchwały nr 5 Nadzwyczajnego ZW z 20 kwietnia 2021 r. RN określiła również zasady ich przyznawania.

Niezgodne z art. 7 ustawy o wynagrodzeniach w spółkach, w § 5 ww. uchwały, ZW wskazało, że odprawa dla członka zarządu może zostać przyznana w razie wygaśnięcia mandatu, w szczególności na skutek śmierci, rezygnacji lub zaprzestania wykonywania funkcji, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*. Odprawy w okresie objętym kontrolą nie wypłacono.

(akta kontroli tom I str. 203-213, 324-325, 533-591)

2.4. Uchwały Nadzwyczajnego ZW w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń dla członków RN zawierały postanowienia⁵⁷ m.in. dotyczące wysokości wynagrodzenia: 1500 zł brutto (co stanowiło 0,34-krotność przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w czwartym kwartale 2016 r.) dla przewodniczącego RN, 1000 zł brutto (co stanowiło 0,23-krotność przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w czwartym kwartale 2016 r.) dla pozostałych członków RN. Wskazano, że w przypadku pełnienia funkcji przez niepełny miesiąc, wynagrodzenie płatne będzie proporcjonalnie do liczby dni kalendarzowych pełnienia funkcji (w zaokrągleniu do pełnych złotych). Dodatkowo wskazano, że wynagrodzenie przysługuje za miesiąc, w którym odbyło się posiedzenie, a podstawą wypłaty będzie lista obecności. W przypadku nieobecności członka RN na posiedzeniu w danym miesiącu, wynagrodzenie nie przysługiwało. W przypadku, gdy w miesiącu odbywało się więcej niż jedno posiedzenie i członek RN był na jednym z nich nieobecny, wynagrodzenie ulegało obniżeniu w sposób proporcjonalny.

Uchwały były zgodne w swych zapisach z rozwiązaniami przyjętymi w regulaminie RN⁵⁸.

Posiedzenia RN, zgodnie z § 6 ust. 1 Regulaminu RN odbywały się co najmniej raz na kwartał, za wyjątkiem III kwartału 2021 r., co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

Zmianom od 2023 r.⁵⁹ uległo wynagrodzenie członków RN, tj. wzrosło ono do kwoty: 2000 zł brutto (co stanowiło 0,45-krotność przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w czwartym kw. 2016 r.) dla przewodniczącego RN, 1500 zł brutto dla pozostałych członków RN (co stanowiło 0,34-krotność przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w czwartym kw. 2016 r.). Od lutego 2024 r. wynagrodzenie członków RN uległo kolejnym zmianom⁶⁰, tj. wzrosło

⁵⁷ Uchwała Nadzwyczajnego ZW nr 4 z 20 kwietnia 2021 r.

⁵⁸ Uchwały RN nr: 2/2021 z 27 kwietnia 2021 r. i 14/2022 z 21 września 2022 r.

⁵⁹ Uchwała Nadzwyczajnego ZW nr 2/2022 z 29 grudnia 2022 r.

⁶⁰ Uchwała Nadzwyczajnego ZW nr 3/2024 z 26 stycznia 2024 r.

do kwoty: 2400 zł brutto dla przewodniczącego RN, 2000 zł brutto dla pozostałych członków RN.

Wynagrodzenie dla członków RN zostało określone zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt 1 ustawy o wynagrodzeniach w spółkach oraz z przepisami ustaw o budżetowych. W 2024 r. (od lutego) Nadzwyczajne ZW uchwałą nr 3/2024 z 26 stycznia 2024 r. dokonało zwiększenia wynagrodzenia dla przewodniczącego RN o dodatkowe 9% (z możliwych 10%), powołując się na art. 10 ust. 1 pkt 1 ustawy o wynagrodzeniach w spółkach, który wskazywał na możliwość przyznania jedynie wynagrodzenia w wysokości nieprzekraczającej podstawy wymiaru oraz mnożnika 0,5. Przyznanie zwiększonego wynagrodzenia było możliwe do określenia na podstawie art. 10 ust. 2 ustawy o wynagrodzeniach w spółkach. ZW jednak nie wskazało tej podstawy prawnej w uchwale, dokonało jednak wyliczenia zgodnie z art. 10 ust. 2 ustawy o wynagrodzeniach w spółkach. Marszałek WL wyjaśnił m.in., że ZW przyznało przewodniczącemu RN wynagrodzenie w kwocie możliwej do określenia na podstawie art. 10 ust. 2 ustawy o wynagrodzeniach w spółkach, zaś brak w podstawie prawnej uchwały wskazanego artykułu było oczywistą omyłką.
(akta kontroli tom I str. 34-94, 533-591, tom II str. 96-97)

Wynagrodzenie członków RN naliczono i wypłacono w wysokości określonej przez ZW, z uwzględnieniem przepisów ustaw o budżetowych, za wyjątkiem wynagrodzenia wiceprzewodniczącego RN za jeden miesiąc, w którym rozpoczął on pełnienie swojej funkcji (w trakcie trwania tego miesiąca) i jego wynagrodzenie powinno zostać pomniejszone, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli tom I str. 34-37, 267-288, 302, 398-400, 533-591, 613-632 – plik: 727-734, 760-763, 826-863)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności Spółki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Niezgodnie z ustawą o wynagrodzeniach w spółkach określono dla członków Zarządu Spółki wysokość wynagrodzenia zmiennego oraz nie ustalono dla nich celów zarządczych na 2021 r. i 2022 r.

Zasady wynagradzania członków Zarządu LRFR ustalone przez ZW Spółki zostały ukształtowane do końca 2022 r. w sposób niezgodny z przepisami art. 4 ust. 1, 5 i 8 ustawy o wynagrodzeniach w spółkach, w zakresie ustalenia wynagrodzenia zmiennego w wysokości 0% i tym samym braku określenia celów zarządczych członkom zarządu.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ww. ustawy, projekt uchwały w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń członków organu zarządzającego oraz projekt uchwały w sprawie kształtowania wynagrodzeń członków organu zarządzającego przewidują, że wynagrodzenie całkowite członka organu zarządzającego składa się z części stałej, stanowiącej wynagrodzenie miesięczne podstawowe, określonej kwotowo oraz części zmiennej, stanowiącej wynagrodzenie uzupełniające za rok obrotowy spółki. Natomiast zgodnie z art. 4 ust. 5 i 8 tejże ustawy, część zmienna wynagrodzenia członka organu zarządzającego, stanowiąca wynagrodzenie uzupełniające za rok obrotowy spółki, uzależniona jest od poziomu realizacji celów zarządczych. Wagi celów zarządczych, a także obiektywne i mierzalne kryteria ich realizacji i rozliczania są ustalane dla poszczególnych lub wszystkich członków organu zarządzającego.

Wskutek nieokreślenia celów zarządczych na rok 2021 i 2022 zgodnie z ustawą o wynagrodzeniach w spółkach i niedokonaniem zmiany wartości procentowej wynagrodzenia zmiennego, nie było możliwości oceny realizacji celów zarządczych

przez członka Zarządu Spółki w celu naliczenia i wypłacenia mu wynagrodzenia uzupełniającego w 2022 r. za 2021 r. i w 2023 r. za 2022 r.

Członkowie Zarządu WL, reprezentujący ZW, wyjaśnili m.in. że z treści przepisów ustawy o wynagrodzeniach w spółkach wynika, że część zmienna wynagrodzenia w spółce samorządowej nie może przekroczyć 50% wynagrodzenia podstawowego członka organu zarządzającego w poprzednim roku obrotowym. Tym samym przyjmowanie wynagrodzenia zmiennego w pierwszym roku funkcjonowania spółki jest bezprzedmiotowe, gdyż nie ma punktu odniesienia do wynagrodzenia w pierwszym roku funkcjonowania spółki. W związku z tym, iż wynagrodzenie zmienne w pierwszym roku funkcjonowania spółki wynosiło 0 zł, tym samym bezprzedmiotowe było określanie celów zarządczych dla członków zarządu. Wskazali również, że przyznanie członkowi Zarządu LRFR wynagrodzenia zmiennego w początkowym okresie tworzenia Spółki byłoby działaniem nieuzasadnionym ekonomicznie, które niewątpliwie miałyby niekorzystny wpływ na finanse tworzonej Spółki. Podkreślić należy, iż Spółka w 2021 r. będąc na etapie organizacji wygenerowała stratę w kwocie ponad 250 tys. zł. Rozpoczęcie działalności operacyjnej (2022 r.) wpłynęło na poprawę wyników finansowych i dało podstawę kalkulacyjną do określenia celów zarządczych, a tym samym do wprowadzenia wynagrodzenia zmiennego na rok 2023.

NIK zauważa, że z przepisów art. 4 ust. 1, 5, 8 i 9 ustawy o wynagrodzeniach w spółkach jednoznacznie wynika, że elementem treści projektu uchwały w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń członków organu zarządzającego powinno być wynagrodzenie w części zmiennej (uzupełniające) oraz cele zarządcze. Są to obligatoryjne elementy treści tego rodzaju uchwał. Z ust. 5 wynika, że część zmienna wynagrodzenia członka organu zarządzającego, stanowiąca wynagrodzenie uzupełniające za rok obrotowy spółki, uzależniona jest od poziomu realizacji celów zarządczych. Wagi celów zarządczych, a także obiektywne i mierzalne kryteria ich realizacji i rozliczania są ustalane dla poszczególnych lub wszystkich członków organu zarządzającego. Według ust. 8 projekty uchwał w sprawie wynagrodzeń wyznaczają cele zarządcze, wagi tych celów, a także obiektywne i mierzalne kryteria ich realizacji i rozliczania. Zgodnie z ust. 9 projekty uchwał w sprawie wynagrodzeń zawierają postanowienia przewidujące, że wynagrodzenie uzupełniające członka organu zarządzającego, o którym mowa w ust. 5, przysługuje po zatwierdzeniu sprawozdania (...) przez walne zgromadzenie.

Jednocześnie NIK zauważa, że wynagrodzenie zmienne zostałyby wypłacone członkowi Zarządu w kolejnym roku obrotowym, tj. w 2022 r. za 2021 r. oraz w 2023 r. za 2022 r., po zmaterializowaniu przesłanek, które powinny być określone w uchwale ZW, w tym po zatwierdzeniu sprawozdania Zarządu i finansowego, a także udzieleniu absolutorium członkowi Zarządu, kiedy to znane byłyby wszystkie dane finansowe dotyczące poprzedniego roku obrotowego.

(akta kontroli tom I str. 533-549, tom II str. 39-40, 52-53)

2. Nieustalenie przez ZW zasad przyznawania członkom Zarządu urządzeń technicznych oraz zasobów stanowiących mienie Spółki do wykorzystania przez nich w trakcie wykonywania obowiązków służbowych.

Zgodnie z § 4 uchwały nr 5 Nadzwyczajnego ZW z 20 kwietnia 2021 r. ZW wskazało rodzaj przysługujących członkom Zarządu urządzeń technicznych oraz dodatkowych zasobów stanowiących mienie Spółki, jednak scedowało na RN obowiązek określenia w umowie o świadczenie usług zarządzania zakresu i zasad ich przyznawania. Stanowiło to naruszenie art. 378 § 2 Ksh, zgodnie z którym zasady przyznawania członkom zarządu prawa do świadczeń dodatkowych może ustalać

walne zgromadzenie oraz art. 6 ustawy o zasadach kształtowania wynagrodzeń, stosownie do którego zasady przyznawania zapewnianych przez spółkę urządzeń technicznych oraz zasobów stanowiących mienie spółki do wykorzystania przez członków organu zarządzającego należało określić w uchwałach ZW w sprawie wynagrodzeń.

Członkowie Zarządu WL, reprezentujący ZW, wyjaśnili, że uchwała nr 5 ZW w § 4 ustanowiła możliwość korzystania z urządzeń technicznych oraz zasobów stanowiących mienie Spółki do wykorzystania przez członków organu zarządzającego. Tym samym ustalono, że zasadą jest przyznawanie urządzeń technicznych oraz zasobów stanowiących mienie Spółki do wykorzystania przez członków organu zarządzającego.

NIK zauważa, że Marszałek nie odniósł się do kwestii scedowania obowiązku ustalenia zasad przyznawania urządzeń technicznych przez RN, a ZW ustaliło jedynie rodzaj przysługujących członkom Zarządu urządzeń technicznych oraz dodatkowych zasobów stanowiących mienie Spółki. Jednocześnie należy zauważyć, że żaden przepis ustawy o wynagrodzeniach w spółkach, Ksh, jak również umowa Spółki, nie przewidują, by określenie zakresu i zasad przyznawania członkom zarządu świadczeń dodatkowych należało/mogło należeć do kompetencji RN. Natomiast z art. 378 Ksh jednoznacznie wynika, że ZW może ustalać zasady przyznawania członkom zarządu prawa do świadczeń dodatkowych lub maksymalną wartość takich świadczeń. Uchwała w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń członków zarządu to uchwała, o której mowa w art. 378 § 2 Ksh.

(akta kontroli tom I str. 203-213, 324-325, 533-591, tom II str. 54)

3. Uchwała ZW w sprawie wynagrodzeń nr 5 z 20 kwietnia 2021 r. oraz umowa o zarządzanie z 1 czerwca 2021 r., w odniesieniu do postanowień dotyczących przesłanek wypłacania odprawy członkom zarządu, nie w pełni zabezpieczyły interesy Spółki. Nie były spójne z art. 7 ustawy o wynagrodzeniach w spółkach, ponieważ według art. 7 ustawy o wynagrodzeniach w spółkach w przypadku, o którym mowa w art. 5 ust. 2 pkt 2, projekty uchwał w sprawie wynagrodzeń określają, że w razie rozwiązania albo wypowiedzenia umowy o świadczenie usług zarządzania członka organu zarządzającego przez spółkę, z innych przyczyn niż naruszenie podstawowych obowiązków wynikających z tej umowy, członkowi organu zarządzającego może być przyznana odprawa, w wysokości nie wyższej niż trzykrotność części stałej wynagrodzenia, pod warunkiem pełnienia przez niego funkcji przez okres co najmniej dwunastu miesięcy przed rozwiązaniem tej umowy.

Marszałek WL wyjaśnił, że wskazanie w uchwale, że odprawa dla członka zarządu może zostać przyznana w razie wygaśnięcia mandatu, na skutek śmierci, odwołania, rezygnacji lub zaprzestania wykonywania funkcji, wynikało z prezentowanego w komentarzu do ustawy o wynagrodzeniach w spółkach poglądu⁶¹, iż „Przewidzenie odprawy (możliwości jej przyznania) w uchwałach w sprawie wynagrodzeń nie stanowi samoistnej podstawy nabycia prawa do odprawy i nie ustanawia prawa podmiotowego do odprawy. Uchwały nie mają charakteru źródłowego, co oznacza, że nie stanowią podstawy kształtującej prawo do odprawy. Stąd uchwały należy traktować wyłącznie jako „zezwoenie” na przyznanie przez spółkę odprawy, jednak bez owego jej przyznania prawo do tego świadczenia w ogóle nie powstanie”.

NIK zauważa, że w art. 7 ustawy o wynagrodzeniach w spółkach wskazano, że projekty uchwał w sprawie wynagrodzeń określają m.in., że odprawa może zostać przyznana członkowi zarządu w razie rozwiązania umowy albo

⁶¹ Agnieszka Rzetecka-Gil - komentarz 2017 r.

wypowiedzenia umowy o świadczenie usług zarządzania przez Spółkę z innych przyczyn niż naruszenie podstawowych obowiązków wynikających z tej umowy. Nie przewidziano natomiast takiego rozwiązania w przypadku wygaśnięcia mandatu, na skutek śmierci, rezygnacji lub zaprzestania wykonywania funkcji. Uwzględniając pogląd, że uchwały w sprawie wynagrodzeń nie mają charakteru źródłowego, NIK zauważa, że powinny jednak one być zgodne z przepisami wskazanej ustawy w spółce, w której jedynym udziałowcem jest jednostka samorządu terytorialnego.

(akta kontroli tom I str. 203-213, 324-325, 533-540, tom II str. 70-71)

4. W III kwartale 2021 r. nie zwołano posiedzenia RN Spółki, co było niezgodne z § 6 ust. 1 Regulaminu RN.

Zgodnie z § 6 ust. 1 Regulaminu RN Spółki (załącznik do uchwały nr 2/2021 Rady Nadzorczej z 27 kwietnia 2021 r.), Rada Nadzorcza odbywa posiedzenia co najmniej raz na kwartał.

Przewodniczący RN wyjaśnił, że z uwagi na fakt zawarcia umowy Spółki w dniu 20 kwietnia 2021 r. przyjęto, iż obowiązek zwołania posiedzenia RN materializuje się po upływie kwartału (trzech miesięcy) od dnia utworzenia Spółki. Z uwagi na powyższe uznano, iż I kwartał to okres od 20 kwietnia 2021 r. do dnia 19 lipca 2021 r., II kwartał to okres od dnia 20 lipca 2021 r. do dnia 19 października 2021 r., III kwartał to okres od dnia 20 października 2021 r. itd., a co za tym idzie w każdym kwartale odbyło się co najmniej jedno posiedzenie RN. Dodał, że przyjęcie, iż ww. obowiązek dotyczy każdego kwartału roku kalendarzowego (co oczywiście nie wynika z Regulaminu RN) mogłoby prowadzić do sytuacji, iż w przypadku powołania członków nowej RN w dniu 31 marca byłiby oni zobowiązani odbyć posiedzenie już w dniu jej powołania. Ubocznie wskazać należy, iż w początkowym okresie istnienia Spółki nie było potrzeby częstszego zwoływania posiedzeń RN Spółki, co dodatkowo generowało oszczędności dla Spółki z uwagi na brak obowiązku wypłaty wynagrodzeń członków RN w przypadku nieodbywania posiedzenia w danym miesiącu kalendarzowym.

NIK zauważa, że w Regulaminie RN nie było informacji o późniejszym materializowaniu się obowiązku odbywania posiedzeń co najmniej raz na kwartał, tj. przesunięciu tego obowiązku o trzy miesiące od dnia formalnego utworzenia Spółki. Jednocześnie należy zauważyć, że Regulamin RN został przyjęty 27 kwietnia 2021 r. i w II kwartale 2021 r. pomimo, że Spółka znajdowała się jeszcze w organizacji, posiedzenia RN odbyły się w kwietniu, maju i czerwcu. Nie wystąpiła również skrajna sytuacja, w której członkowie RN zostaliby powołani na koniec kwartału.

(akta kontroli tom I str. 34-37, 613-632 – plik: 727-734, 760-763, 826-863, tom II str. 29-32, 39)

5. Wypłacenie wynagrodzenia wiceprzewodniczącego RN za maj 2023 r. w zawyżonej kwocie.

Wynagrodzenie dla wiceprzewodniczącego RN za maj 2023 r., w którym rozpoczął on pełnienie swojej funkcji, zostało naliczone i wypłacone w pełnej wysokości, pomimo że rozpoczął on pełnienie funkcji 18 maja 2023 r., tj. zostało naliczone i wypłacone niezgodnie z § 1 ust. 2 uchwały Nadzwyczajnego ZW nr 4 z 20 kwietnia 2021 r. w zakresie ustalenia zasad kształtowania wynagrodzenia dla członków RN.

Zgodnie z § 1 ust. 1 uchwały Nadzwyczajnego ZW nr 4 z 20 kwietnia 2021 r. w zakresie ustalenia zasad kształtowania wynagrodzenia dla członków RN, wynagrodzenie miesięczne dla Przewodniczącego RN wynosiło 1500 zł brutto, natomiast dla pozostałych członków RN 1000 zł brutto. Zgodnie z § 1 ust. 2 ww. uchwały, w przypadku pełnienia funkcji przez członka RN przez

niepełny miesiąc, wynagrodzenie członka RN miało być płatne proporcjonalnie do liczby dni kalendarzowych pełnienia funkcji (w zaokrągleniu do pełnych złotych).

Uchwałą Nadzwyczajnego ZW nr 2/2022 z 29 grudnia 2022 r., kwoty wynagrodzenia wzrosły do 2000 zł dla Przewodniczącego RN oraz 1500 zł dla pozostałych członków RN. Za początkowy dzień pełnienia funkcji przyjęto dzień powołania do RN, tj. we wskazanym przypadku - 18 maja 2023 r. Wynagrodzenie wiceprzewodniczącego RN zostało więc zawyżone o kwotę 823 zł brutto.

Prezes Zarządu wyjaśnił, że błąd miał charakter operacyjny. Spółka podjęła działania w zakresie rozliczenia środków finansowych, a stosowna korekta zostanie zrealizowana przy wypłacie kolejnego wynagrodzenia dla członka Rady Nadzorczej.

(akta kontroli tom I str. 533-544, 613-632 – plik: 846, tom II str. 29-32)

OCENA CZĄSTKOWA

W okresie objętym kontrolą wynagrodzenie stałe Prezesa Zarządu zostało prawidłowo określone i wypłacone. Wynagrodzenie zmienne oraz cele zarządcze nie zostały określone przez ZW na 2021 r. i 2022 r., co było niezgodne z przepisami ustawy o wynagrodzeniach w spółkach. ZW nie ustaliło również zasad przyznawania urzędzeń i zasobów Spółki do wykorzystania przez członków Zarządu. Niezgodnie z art. 7 ustawy o wynagrodzeniach w spółkach, ZW ustaliło również warunki do przyznania odprawy dla członka Zarządu. W III kwartale 2021 r., niezgodnie z Regulaminem RN, nie zwołano posiedzenia RN. Wynagrodzenie członków RN naliczono i wypłacono w wysokości określonej przez ZW, z uwzględnieniem ustaw okołobudżetowych. Jedynie wynagrodzenie wiceprzewodniczącego RN za jeden miesiąc, w którym rozpoczął on pełnienie swojej funkcji, zostało wypłacone w zawyżonej kwocie, jako że wykonywał on swoje zadania przez niepełny miesiąc.

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

Wnioski

1. Podjęcie działań w celu ustalenia przez ZW zasad przyznawania zapewnianych przez Spółkę urzędzeń technicznych oraz zasobów stanowiących mienie spółki do wykorzystania przez członków organu zarządzającego.
2. Podjęcie działań w celu dostosowania treści uchwały ZW nr 5 z 20 kwietnia 2021 r. oraz umowy o zarządzanie do art. 7 ustawy o wynagrodzeniach.
3. Odzyskanie przez Spółkę kwoty wynagrodzenia wypłaconej wiceprzewodniczącemu RN za miesiąc maj 2023 r., w zawyżonej wysokości.

Uwagi

Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Lublinie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek poinformowania
NIK o sposobie wykonania
wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Lublin, dnia 4 lutego 2025 r.

Kontroler

Katarzyna Zglińska
Główny specjalista kontroli państwowej
/podpisano elektronicznie/

Dyrektor
Delegatury Najwyższej Izby Kontroli
w Lublinie

Edward Szempruch
/podpisano elektronicznie/

Zmian w wystąpieniu dokonał:

Dyrektor
Delegatury Najwyższej Izby Kontroli
w Lublinie

Edward Szempruch
/podpisano elektronicznie/

[.....]* – Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Lublinie wyłączyła z publikacji fragmenty wystąpienia pokontrolnego oznaczone w niniejszy sposób na podstawie art. 5 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902), w związku z objęciem tych fragmentów tajemnicą przedsiębiorstwa przez i na rzecz Lubelskiego Regionalnego Funduszu Rozwoju Spółka z o.o., ul. Artura Grottgera 2/14, 20-029 Lublin.